

KAHRAMANMARAŞ / AFŞİN
Afşin Rehberlik ve Araştırma Merkezi

ÖZEL ÖĞRENME GÜÇLÜĞÜ

EFSUS TURAN MAH. ABDURRAHMAN
NAZIM KAYNAK CAD. NO 19A/1
AFŞİN / KAHRAMANMARAŞ

<http://afsinram.meb.k12.tr>

(344) 511 94 33

İÇERİK

- Özel Öğrenme Güçlüğü Nedir?
- Özellikleri ve Belirtileri Nelerdir?
- Tanılama Süreci
- Sıklık&Yaygınlık/Dağılım
- Yasal Haklar
- Ailelere Öneriler

ÖĞRENME GÜÇLÜĞÜ

NEDİR?

Öğrenme güçlüğü; okumayı, yazmayı, sözel dili ve matematiği öğrenme süreçlerini etkileyen; farklı bir anlatımla beynin bilgiyi işleme süreçlerini etkileyen bir bozukluktur. Öğrenme güçlüğü olan çocukların büyük bir çoğunluğu ilkokul yıllarında akademik alanlarda kendilerinden beklenenden daha düşük düzeyde performans gösterdikleri için tanı alırlar.

Öğrenme güçlüğü olan çocukların gelişimlerine uygun ve nitelikli eğitim almaları hem güçlüğü seyrini hem de akademik başarıyı etkileyen çok önemli bir unsurdur.

Çünkü uygun destek ve uyarlamaların sağlanması durumunda öğrenme güçlüğü olan çocuklar, oldukça başarılı öğrenme yaşantılarına sahip olabilirler.

ÖZELLİKLER

Öğrenme güçlüğü olan çocukların gelişim ve davranış özellikleri ile akademik başarıları çocuklar arasında önemli ölçüde farklılaşabilmektedir. Bununla birlikte öğrenme güçlüğü olan bireylerde çoğunlukla karşımıza çıkan özellikler şunlardır:

- Okuma, yazma ve matematik alanında güçlükler
- Dikkat ve bellek problemleri
- Yönergeleri hatırlamada zorluklar
- Sosyal olarak ilişki kurmada ve sürdürmede güçlükler
- Bir görevi yerine getirmek üzere organize olma ve planlamada sınırlılıklar

Bunların yanı sıra öğrenme güçlüğü olan çocuklarda sonuçlarını düşünmeden hareket etme (dürtüsellik), odaklanmada güçlük, dikkatin çabucak dağılması, düşüncelerini sözel olarak ifade etmede zorlanma, konuşurken sözcükleri doğru seçememe, basit, kısa cümlelerle konuşma, konuşulanları anlamada güçlük yaşama, rutinlerin ya da aşına olduğu durumların değişmesi durumunda bu değişikliklerle baş etmede zorlanma ve yeni sözcükler-kavramlar öğrenmede güçlük yaşama gibi özellikler de görülebilmektedir.

BELİRTİLER

- Benzer harfleri ve kelimeleri karıştırma

- Duyduklarını algılamada güçlük

- Zaman yönetimi ve özdüzenleme becerilerinde zorlanma

- Bir iş yaparken dizilimi hatırlayamama

Öğrenme güçlüğü'nün ülkemizde de sıklıkla kullanılan ve **Amerikan Psikiyatri Birliği tarafından yayınlanan DSM-5 tanılama ölçütleri:**

- Öğrenme güçlüğü olan çocuklar; okuma, okuduğunu anlama, yazma, yazılı anlatım veya matematik gibi belirli alanlarda, uygun öğretim desteği sağlanmasına rağmen akademik becerileri öğrenmede ve kullanmada en az 6 ay boyunca güçlük yaşarlar.
- Öğrencinin belirli bir alandaki akademik beceri düzeyi, öğrencinin yaşı göz önüne alındığında beklenenin önemli ölçüde altındadır. Bu durum, akademik performansı veya günlük yaşamın diğer alanlarını önemli ölçüde etkiler.
- Öğrenme güçlükleri okul yıllarında ortaya çıkar.
- Öğrenme güçlükleri, zihinsel yetersizlik, okulda kullanılan dile yeterince hâkim olamama, eğitime yeterince ulaşamama, psikososyal problemler veya diğer zihinsel ya da nörolojik bozukluklar gibi farklı bireysel faktörlerden kaynaklanmaz.

- Sınıf içi süreçlerin planlanmasından ve uygulanmasından sonra bu hizmetlerin çocuk için yeterince yararlı olmadığı, çocuğun akademik başarısının yeterince artmadığı belirlenirse ebeveynlerin de onayı alınarak çocukların ayrıntılı değerlendirme ve uygun hizmetlerin belirlenmesi amacıyla sağlık kuruluşlarına veya RAM'lara yönlendirilmesi gerekir.
- Yönlendirme aşamasında öğretmenlerin yaptıkları değerlendirmeleri, öğretim etkinliklerini ve uyarlamaları ayrıntılı biçimde raporlaması önemlidir.

TANILAMA

- Sağlık kuruluşuna yönlendirilen öğrenci, *Çocuklar İçin Özel Gereksinim Raporu (ÇÖZGER)* ile Özel Öğrenme Güçlüğü tanısı alabilir. Tanısına ilişkin resmi tedbir kararının alınması ve destek eğitim hizmetlerinden faydalanmak için tekrar RAM'a başvurulmalıdır.
- ÇÖZGER ile RAM'a başvuran bireyin resmi okul yönlendirmesi yapılır. Tam zamanlı kaynaştırma/bütünleştirme öğrencisi olarak destek eğitim odasından faydalanabileceği gibi rehabilitasyon hizmetlerinden de faydalanabilir.

- Çocuklar İçin Özel Gereksinim Raporu (ÇÖZGER) mevcut olmayan bireyler için bireyin tanılanmasının ve özel eğitim hizmetlerinden yararlanmasının uygun olup olmadığına ilişkin değerlendirmeler RAM'daki uzman personeller tarafından yapılır.
- RAM'larda öncelikle yapılandırılmış bir zeka testi uygulanarak test sonucunun **sınır/normal zeka** çıkması durumunda **Öğrenme Güçlüğü Testi (ÖGT)** uygulanır. Test sonucuna yönelik resmi tedbir kararı alınır. ÖGT ile tanı alan bireyler için destek eğitim odası haklarından yararlanırken rehabilitasyon hizmetlerinden yararlanamazlar.

Ortalama;

7 ÖĞRENCİDEN 1'İ

öğrenme güçlüğü tanısı almaktadır.

P K A F F X
Q S C E F
V F J 7
X N I P
M L H

%5-10

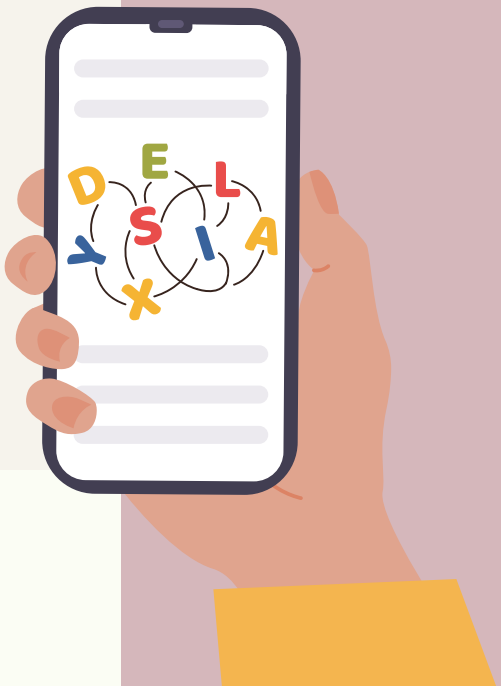
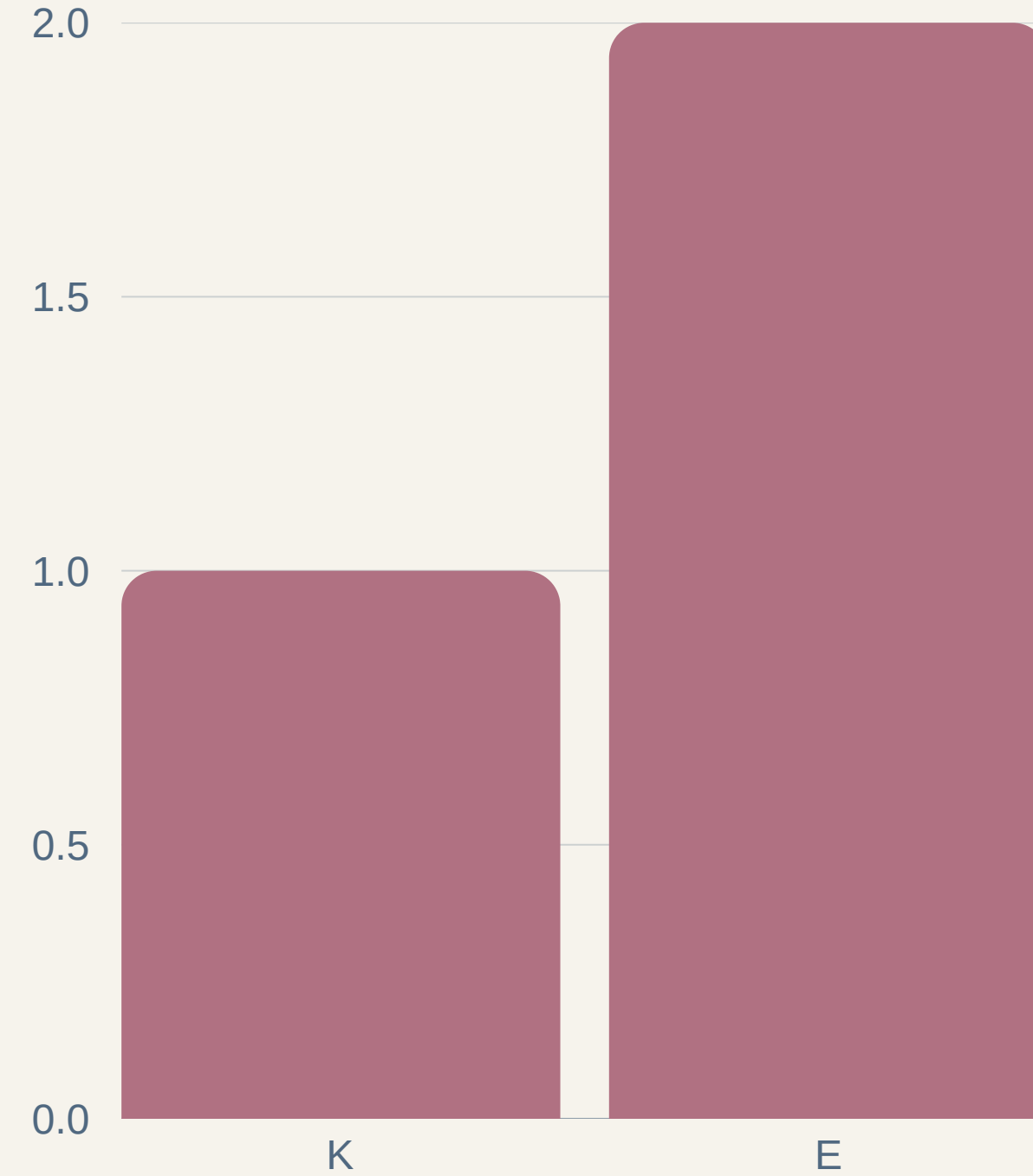
Örgün eğitim sistemi içerisinde sadece özel öğrenme güçlüğü tanısı almış çocukların kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitim uygulamaları kapsamında eğitim alan tüm özel eğitime ihtiyaç duyan öğrenciler içindeki oranı ise yaklaşık %5-10 olarak ifade edilmektedir.

SIKLIK VE YAYGINLIK

DAĞILIM

Cinsiyetler arası farklara bakıldığında, öğrenme güçlüğüne erkeklerde 2 kat sık olduğu belirtilmektedir.

YASAL HAKLAR

● DESTEK EĞİTİM ODASI

İlköğretim ve ortaöğretim kademesinde eğitim veren okullarda tam zamanlı kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitimlerini sürdüren öğrenciler için il veya ilçe millî eğitim müdürlüklerince okullarda destek eğitim odası açılmaktadır. Bu öğrenciler, okullar bünyesinde kurulan Bireyselleştirilmiş Eğitim Planı (BEP) Geliştirme Biriminin kararı ile haftalık toplam ders saatinin %40'ına kadar destek eğitim odalarında eğitim alabilmektedirler.

● SINAV TEDBİR İŞLEMLERİ

Sınav Tedbir Hizmetleri Özel eğitim gereksinimi olan bireylerin girecekleri merkezi sistem sınavlarında yetersizliklerine uygun sınav tedbir hizmetleri RAM'lar tarafından alınabilmektedir.

YASAL HAKLAR

- **DESTEK EĞİTİM HİZMETLERİ (REHABİLİTASYON)**

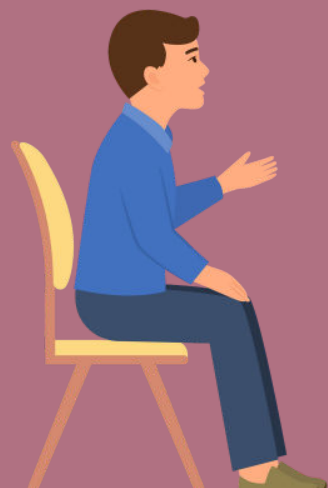
Özel eğitim gereksinimi olan bireylerin ÇÖZGER raporunda özel gereksinimi olduğu belirtilen bireyler RAM'larda yapılan eğitsel değerlendirme ve tanılama sonucunda düzenlenen destek eğitim raporu doğrultusunda özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinde sunulan destek eğitim hizmetinden yararlanabilmektedir.

- **ÜNİVERSİTE SINAVI**

Üniversite sınavında öğrencilere yetersizlik durumlarına uygun; ek süre, okuyucu, işaretleyici desteği gibi düzenlemeler yapılabilmesi için başvuru aşamasında öğrencilerin sağlık kurulu raporlarını ÖSYM kayıt bürolarına vermeleri gerekmektedir.

ERKEN MÜDAHELE

*Düşük Benlik Algısı ile Baş
Etmek ve Öz Güveni
Desteklemek*

AİLELERE ÖNERİLER

Öğrenme güçlüğü, yaşam boyu süren bir durumdur. Bununla birlikte çocukların gereksinimlerine uygun eğitim ve müdahale hizmetleri ile gelişimleri ve akademik başarıları desteklenebilmekte, sınıf içindeki öğretim uygulamalarına katılımları artırılabilir. Öğrenme güçlüğünde çocukların erken dönemden itibaren belirlenmesi ve desteklenmesi, yaşanan güçlüğü çeşitlenerek artmasının önüne geçmek açısından önemlidir.

AİLELERE ÖNERİLER

- Çocuğunuzun öğrenme güçlüğü durumunun ne olduğunu anlamasına yardımcı olun. Öğrenme güçlüğü'nün zekâ ile ilgili bir durum olmadığı sadece beynin farklı çalışması ile ilgili olduğu ve öğrenme güçlüğü olan çocukların farklı biçimde öğrenebildiği konusunda açıklamalar yaparak çocuğunuzun bunu anlamasını sağlayın.

- Çocuğunuzun güçlü yanlarını destekleyin. Her çocuğın güçlü ve zayıf olduğu alanlar vardır. Zayıf olduğu alanlarda destek sunarken güçlü olduğu alanları gözden kaçırmayın. Akademik becerileri desteklerken ilgisi olan alanlarda da onu desteklemeye çalışın.

- Çocuğunuza hayatı ile ilgili seçenekler sunun. Kendi hayatı ile ilgili bazı kararları kendisinin almasını sağlayın. Benzer bir biçimde kendisine yönelik hedefler koymasını sağlayın. Bu hedeflere ulaşması için çalışmasına destek olun. Başlangıçta hedeflerin küçük ve rahat ulaşılabilir olmasına dikkat edin.

AİLELERE ÖNERİLER

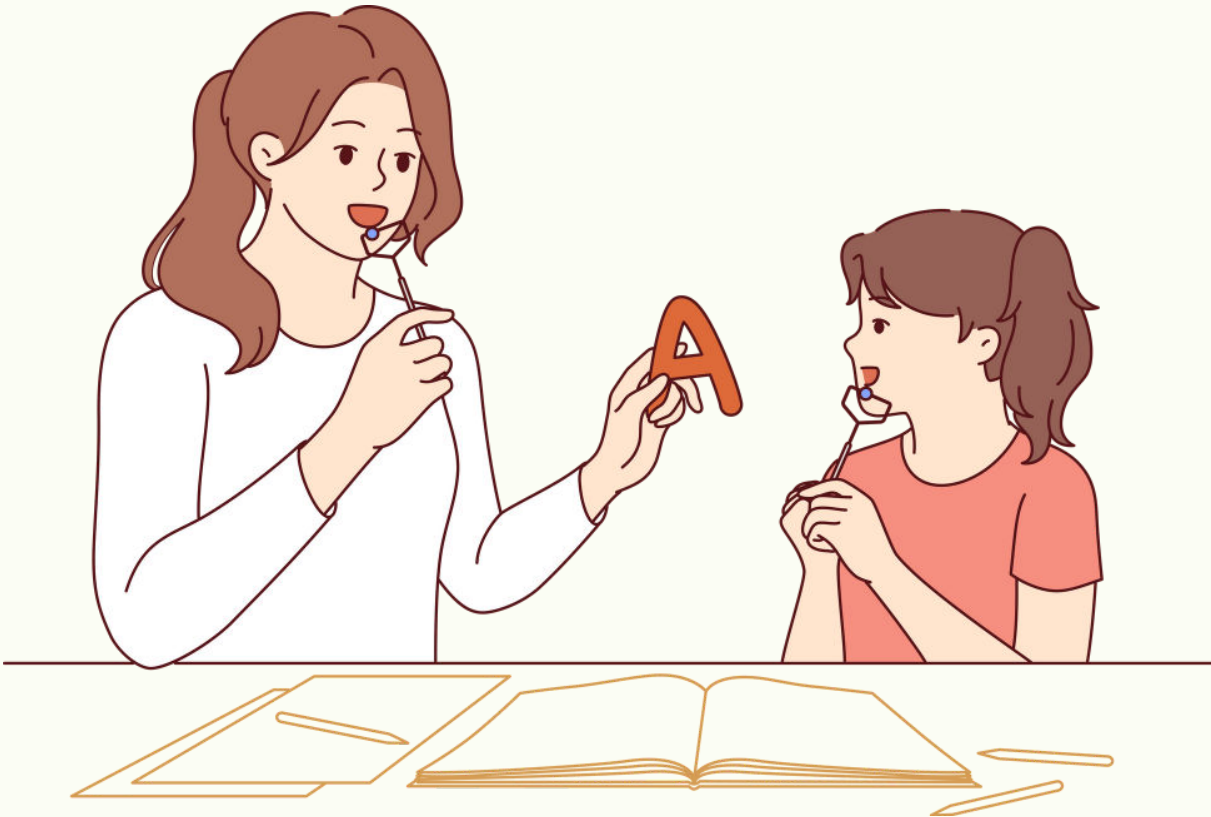
- Çocuğunuzun problem çözme ve karar verme becerilerini destekleyin. Yüksek benlik algısı ve yüksek öz güven problem çözme becerileri ile yakından ilişkilidir. Çocuğunuza, karşılaştığı problem durumlarını nasıl çözeceğine yönelik model olabilir, ardından onu destekleyebilirsiniz.

- Çocuğunuza yönelik gerçekçi ve ulaşılabilir hedefler belirleyin. Çocuğunuzun da bu hedeflerin farkında olmasını sağlamanız ve çocuğunuzun bu hedeflere ulaşması, onun akademik alanlara yönelik öz güvenini artıracaktır. Bu nedenle hedeflerinizin çocuk açısından ulaşılabilir olmalıdır.

- Yargılayıcı ifadeler kullanmaktan kaçının. Çocuğunuz size derslerle ilgili ya da sosyal ilişkileri ile ilgili bir problemle geldiğinde onu yargılamaktan kaçının.

AİLELERE ÖNERİLER

- Çocuğunuzun özel olduğunu ve kabul gördüğünü hissetmesini sağlayın. Çocuğunuzla akademik çalışmalar dışında birlikte sosyal etkinlikler gerçekleştirin ve bu etkinliklerde zamanınızı sadece ona ayırarak rahatlmasını sağlayın. Onun görüşlerine, fikirlerine değer verdiğinizi hissettirin.

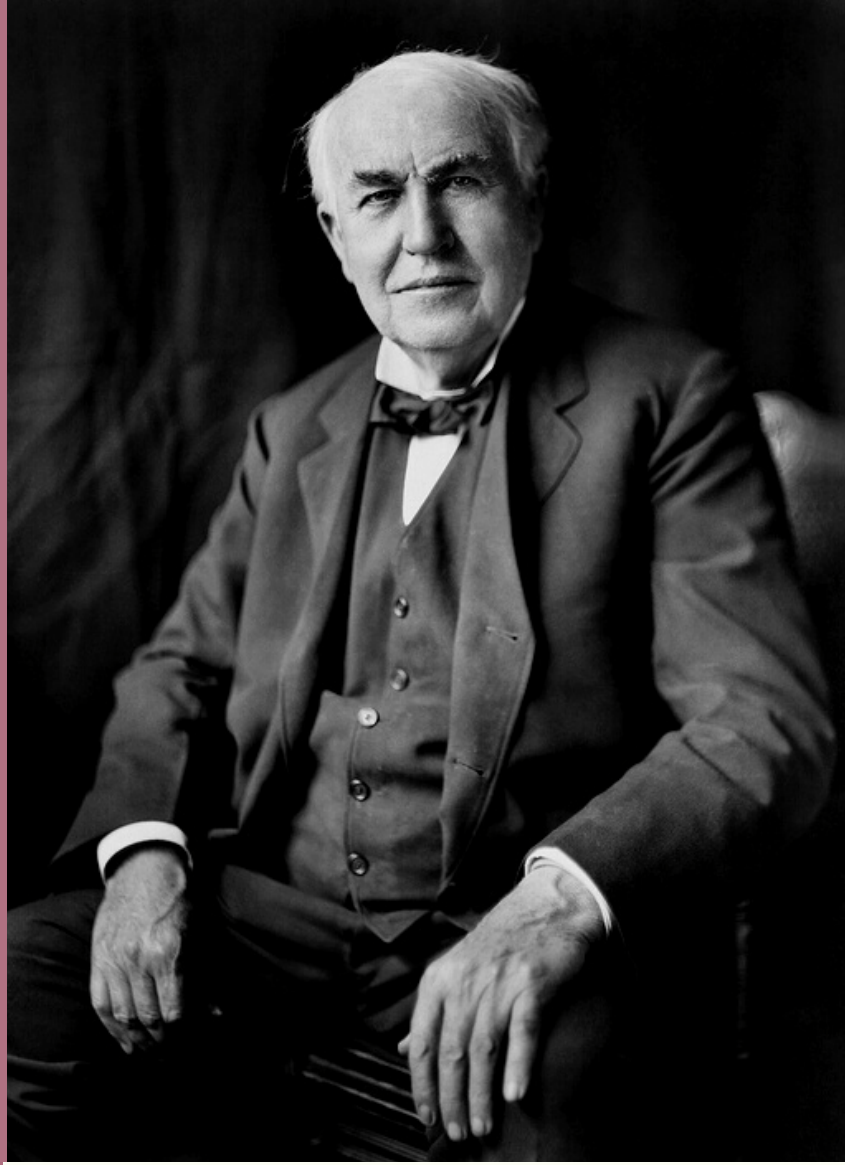
- Kendi duygularınızı ve çocuğunuza farkında olmadan ya da farkında olarak gönderdiğiniz mesajlarınızı kontrol edin. Bazı durumlarda öğrenme güçlüğü tanısına yönelik ebeveynlerin de rahat olmadığı ve hatta çocuklarının akademik başarılarına ilişkin beklentilerini çok düşük tuttuğu durumlar söz konusu olabilmektedir. Çocuklar, sözel olarak ifade edilmese de bu mesajları çok rahat bir biçimde anlayabilmektedirler. Ebeveynler olarak doğru bir destek ve eğitim ile çocuğunuzun başarılı olabileceğine inanmanız, çocuğunuzun bu doğrultuda desteklemeniz gerekmektedir.

DİSLEKSİ BAŞARIYA ENGEL DEĞİL!

Disleksi, bireylerin hayatlarında çeşitli zorluklara yol açsa da birçok kişi, bu durumu aşarak olağanüstü başarılarla imza atmıştır. Disleksi eğitimi, çocukların ve gençlerin bu durumla başa çıkmalarına yardımcı olmaktadır. Aynı zamanda onların potansiyellerini en iyi şekilde kullanmalarını sağlayabilir.

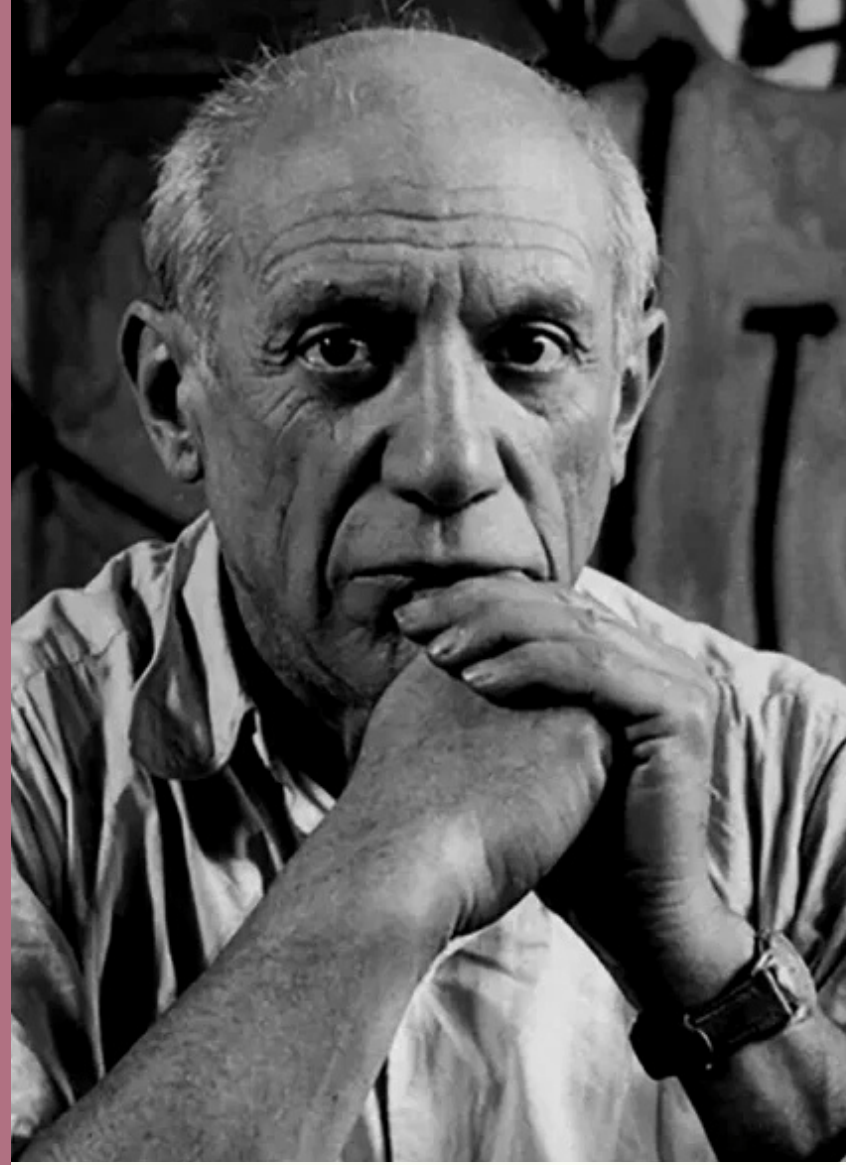

BAŞARIYA ENGEL DEĞİL.

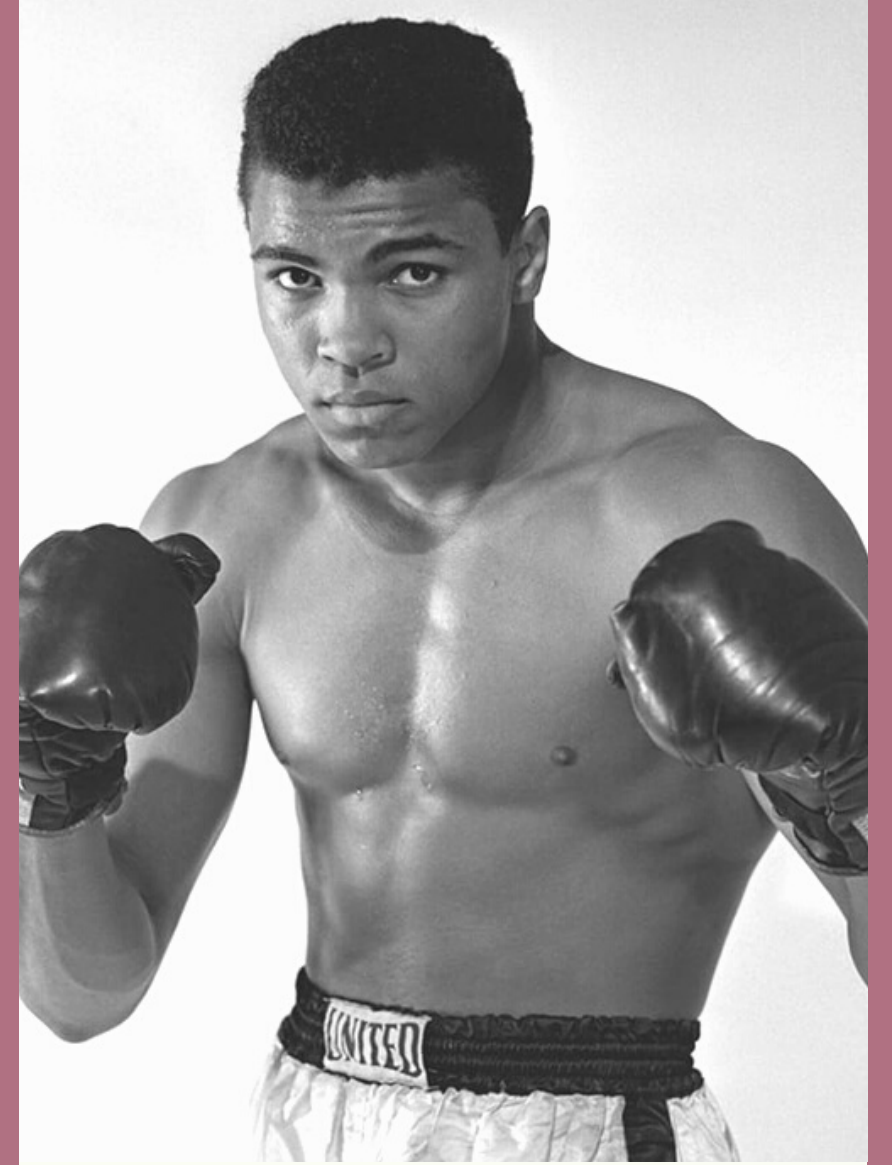
Thomas Edison

Thomas Edison, disleksi nedeniyle öğrenme güçlüğü çekmiş ve öğretmenleri tarafından yetersiz bulunmuştu. Disleksinin başarıya engel olmadığını kanıtlayan önemli bir kişi olup disleksisi olan ünlüler arasında onun hikayesi, azim ve kararlılığın örneğidir.

Pablo Picasso

Picasso, beynindeki harflerin ve kelimelerin yönünü değiştiren disleksi ile mücadele etmekteydi. Picasso'nun resimleri gördüklerini tasvir ediyordu ve disleksisi, şüphesiz ünlü sanat eserlerini etkilemişti. Bu durum onun sanat dünyasındaki etkisinin önüne geçemedi.

Muhammed Ali

Muhammed Ali yalnızca dünyaca ünlü bir boksör değil, aynı zamanda disleksi ile mücadele eden ve bu zorluğun üstesinden gelen biriydi.

Her çocuk bir
yıldızdır.
Parlamasında
destek ol!

KAHRAMANMARAŞ / AFŞİN

Afşin Rehberlik ve Araştırma Merkezi

*Bu sununun hazırlanmasında Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün hazırlamış olduğu Aile Eğitimi Kitap Seti kaynağından yararlanılmıştır.

EFSUS TURAN MAH. ABDURRAHMAN
NAZIM KAYNAK CAD. NO 19A/1
AFŞİN / KAHRAMANMARAŞ

<http://afsinram.meb.k12.tr>

(344) 511 94 33